

YARIŞILAN PİYASA

Serpil KAHRAMAN*, Ela Çolpan NART**

ÖZ

“Serbest giriş-çıkışlı piyasa”, “ultra serbest girişli piyasa” veya “yarışılabilir piyasa” isimleriyle de bilinen yarışılan piyasa kavramı, tam rekabet kavramını yarışılan veya tam giriş-çıkışlı piyasa kavramıyla destekleyen görüşleri dile getirmektedir. Temel özelliği, piyasaya giriş-çıkış engellinin olmamasıdır. Eğer firmalar piyasaya girişte herhangi bir engelle karşılaşmıyorlarsa ve maliyet kaybına uğramadan piyasadan ayrılabilirlerse piyasa, yarışılabilir veya tam giriş-çıkışlı piyasadır denilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yarışılan piyasa, piyasa için rekabet, batık maliyet.

ABSTRACT

A contestable market requires barriers to entry to be low, and a perfectly contestable market requires a total absence of barriers to entry. A perfectly contestable market is one in which entry and exit are absolutely costless. In such a market, competitive pressures supplied by the perpetual threat of entry, as well as by the presence of actual current rivals, can prevent monopoly behaviour.

Key words: Contestable markets, competition for the field, sunk cost.

GİRİŞ

1980’li yıllarda William J. Baumol başta olmak üzere bir grup iktisatçı tarafından, potansiyel rekabetin, rekabet sürecindeki önemine vurgu yapan “contestable markets” (yarışılan piyasa” veya yarışılabilir piyasa) adıyla yeni bir yaklaşım geliştirilmiştir. Teori,

* İİBF İktisat Bölümü, Yaşar Üniversitesi, İzmir, serpil.kahraman@yasar.edu.tr

** İİBF İktisat Bölümü, Yaşar Üniversitesi, İzmir, ela.nart@yasar.edu.tr

çoğunlukla oligopol piyasaa yönelik çalışmalarda ve uluslararası ticarete kullanım alanı bulmaktadır.

Piyasanın temel özelliği, yatırım miktarı ne olursa olsun firmanın piyasadan çabuk ve kayba uğramadan çıkabiliyor olmasıdır. Riskin düşük oluşu nedeniyle potansiyel yatırımları kendine çeken kârlı bir piyasa olarak nitelendirilebilir. Genelde tam rekabetçi piyasada rekabet gücü yüksek birkaç firma vardır. Ancak bu piyasada ölçek ekonomisinden faydalanamayan çok sayıda küçük firma bulunduğundan, tam rekabetçi bir piyasa ortamının varlığından söz edilemez. Teori, potansiyel rekabetin firma davranışları üzerinde fiili rekabet gibi etki yaptığı savunan ve “piyasa içindeki rekabetten”, “piyasa için rekabete” çeken bir yaklaşım ortaya koymaktadır.

William Baumol başta olmak üzere John Panzar ve Robert Willig’in çalışmalarıyla son şeklini almıştır. Baumol’un bir “isyan” olarak nitelendirdiği bu teori, piyasaya girme olasılığı yüksek olan potansiyel firmaların varlığını mevcut firmaların davranışlarının temel etkileyici faktörü olarak ele almaktadır. Bu yönüyle neoklasik firma teorisine karşı alternatif bir görüş sunarken, endüstri yapısına da birçok yönden yeni bir bakış açısı getirmektedir.

1.1. Yarışılan Piyasa Kavramı

Yarışılan piyasa, doğal tekel olarak görülen piyasayı rekabete açmanın bir alternatifi olarak görülmektedir. Baumol ve Willig’e göre yarışılan piyasa kavramı; iktisadi olarak tüm maliyetlerin telafi edildiği yeterli bir zaman aralığında mevcut firmaların tepkilerinden zarar görmeksizin iktisadi faaliyette bulunma yeteneğidir. Bu bağlamda yarışılabilirlik; herhangi bir maliyete katlanmaksızın üretime başlama veya maliyetsiz üretimi durdurma anlamına gelmez; geri dönüşler, taahhütler ve stratejik davranış kaygılarından bağımsız bir yapının oluşturduğu hareket noktasıdır.¹

Teori, kurulu firmalar ile potansiyel firmalar arasında mutlak ve stratejik asimetrilerin olmadığı teorik bir modeldir. Eğer bir potansiyel firmaların girişiyle oluşacak yeni bir

¹ W.L.Baumol; R.D. Willig, *Contestable Markets and Theory of Industrial Structure*, New York, Harcourt Brace, Jouanovich, 1982.

rekabete tamamen açıksa tam yarışılan piyasadır. Piyasada önceden var olan firma ile yeni girecek olan firma aynı koşullar altında faaliyet gösterirler. Potansiyel firmalar piyasaya girişte ve çıkışta net bir maliyetle karşılaşmamaktadır. Diğer bir ifadeyle, piyasayı terk etme durumunda para kaybedebilecekleri düşüncesiyle, piyasaya girişten vazgeçmemelidir. Bu nedenle yarışılan piyasa teorisi, piyasaya giriş ve çıkışın risk unsuru taşımadığı ve mevcut firmaların açık rekabet ortamında bulunması varsayımına dayanmaktadır. Bu durumda mevcut firmaların tekel gücü ya hiç yoktur yada çok azdır.²

Yarışılan piyasa “0” maliyet marjı ile ilerleme eğiliminde olduklarından, uzun dönemde tam rekabet dengesi ile Pareto optimumu sağlanmış olur.³ Yarışılan piyasanın havayolu taşımacılık şirketleri, finansal hizmetler, bilgisayar sektörü, posta hizmetleri gibi sektörlerde örnekleri görülmektedir.⁴

Bailey ve Panzar (1981) teoriye ilişkin çalışmalarıyla US havayolu taşımacılığını ele alarak, söz konusu pazarın temelde yarışılabilir olduğunu ortaya koymuştur. Piyasaya yeni giren bir firma, mevcut firmaların tepkisiyle veya herhangi bir dezavantajla karşılaşmadan kârların yüksek olduğu bir pazara girip taşımacılığa başlayabilir. Rekabetle birlikte kâr oranları düştüğünde ise, farklı bir hatta yönelerek faaliyete devam edebilir. Bu anlamda havayolu taşımacılığı, batık maliyetlerin olmadığı ve her zaman potansiyel rekabetin var olduğu bir sektör olarak teoriye doğal bir örnek olarak da kabul edilmektedir.⁵

1.2. Yarışılan Piyasanın Temel Koşulları

Piyasanın yarışılan piyasa kabul edilebilmesi için üç özellik söz konusudur:

- **Serbest Giriş:** Piyasaya serbest ve sınırsız giriş imkanı olmasıdır. Korumacı

² “Pricing Strategies and Contestable Markets”, (Çevrimiçi)

<http://www.bized.ac.uk/educators/1619/economics/firms/presentation/contest.ppt>, 12.Nisan.2006.

³ Mehmet Yanık, “Rekabet Hukukunun Hakim Durum ve Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Uygulamalarında Piyasa Giriş Engelleri”, Ankara, Rekabet Kurumu Yayın No:0101, 2003, (Çevrimiçi) <http://www.rekabet.gov.tr/pdf/mehmetyanik1.pdf>, 12.Nisan.2006

⁴ “Pricing Strategies and Contestable Markets”, a.y.

⁵ Stephen Martin, “The Theory of Contestable Market”, Purdue University, 2000, (Çevrimiçi)

<http://www.mgmt.purdue.edu/faculty/smartin/aie2/contestbk.pdf>, 12 Nisan 2006.

politikalar, yasal veya illegal düzenlemeler, ön lisans, patent veya diğer firmalar tarafından yaratılan engeller bulunmamalıdır. Koşul ancak mevcut firmaların aynı teknoloji ve maliyetle etkin üretim yapabilmelerine bağlıdır.⁶ Buradaki giriş serbestisi, piyasaya girişin kolay olması değil, yeni firmanın üretim teknoloji, ölçek, marka/ürün kalitesi gibi konularla açısından mevcut firmalara göre dezavantaja sahip olmaması anlamındadır. Bu koşul endüstriye yeni giren firmaların endüstrideki mevcut firmalarla aynı maliyetle üretim yaptıkları varsayımına dayanmaktadır. Dolayısıyla tüketicilerin tam rekabet piyasasında olduğu gibi malı en düşük fiyat teklif eden firmadan satın aldıkları ön görülmektedir.

Yarışılabilir piyasa bu yönü ile tam rekabetçi piyasaya benzemektedir. Girişin sınırsız olması ise, yeni giren firmanın piyasada küçük bir yer edinmenin çok ötesine geçebilmesi ve hemen mevcut herhangi bir firmanın yerini tamamen alabilmesi anlamındadır.⁷

- **Mutlak Giriş:** Piyasaya yeni giren firma kâr oranlarını baz alarak, eski firmaların tepkisine maruz kalmadan faaliyete geçer. Buna göre piyasaya yeni giren bir firma, mevcut firmalar fiyat konusunda tepki göstermeden önce mal üretmeye başlar. Bu nedenle mevcut firmalar fiyat ayarlamaları yoluyla giriş veya çıkışı engelleyemezler
- **Serbest Çıkış:** Firma sektörden ayrıldığından karşılanamayan yani batık maliyet “0” olmalıdır. Piyasadan ayrılma kararını en fazla etkileyen unsur batık maliyetlerdir.

Çıkış maliyeti, batık maliyetin varlığına bağlıdır. Baumol, piyasaya giriş ve çıkışta maliyetlerin gözlenmesinin yeterli olduğunu belirterek, firma sayısını gözlem dışı bırakmıştır. Bu durumda fiyatlar marjinal maliyetin üzerinde seyrederse vur kaç firmaların piyasaya girerek daha sonra piyasayı terk eder. Bu tür firmalar rekabet ortamı yaratarak fiyatların marjinal maliyet seviyesine doğru düşmesini sağlayacak ve bu sayede piyasa sistemi işlerliğini sürdürecektir.⁸

⁶ Acar, a.g.e.

⁷ İsmail Yücel Ardiç, **Yatay Yoğunlaşmalarda Potansiyel Rekabet**, Ankara, Rekabet Kurumu Yayın No:0149, (Çevrimiçi) <http://www.rekabet.gov.tr/word/tezler/ismailyucelardic.doc>, 12 Nisan 2006.

⁸ M.İlker Parasız, **Mikro Ekonomi**, 7.bsk., Bursa, Ezgi Kitabevi Yayınları, 2002, s. 244.

Yarışılan piyasada kurulu firmaların, potansiyel firmalarla aynı maliyet ve talep koşullarına sahip olduğu varsayıldığından mutlak maliyet avantajı yoktur. Dolayısıyla piyasaya ilk giren olmanın sağladığı stratejik bir üstünlük de bulunmamaktadır. Batık maliyetlerin “0” olduğu kabul edilir. Söz konusu özellik gereği mevcut firmalar potansiyel teşebbüslere karşı caydırıcı davranışlarda bulunma gücüne sahip olmadığı potansiyel firmalar da piyasaya girdiklerinde farklı bir gider kalemi ile karşılaşmamaktadırlar. Piyasada kurulu firmalar da bu durumda yeni girişlere karşı kendini koruyamamaktadır.⁹

Piyasaya giriş ve çıkışların kolay olması sebebiyle tüm firmalar tam rekabet koşullarının gerektirdiği şekilde davranmak zorundadır. Tam rekabetten uzaklaşma durumunda, fiyatlar denge düzeyini aşacak ve potansiyel firmaların sayısı da artacaktır. Piyasada faaliyet gösteren firmanın yalnızca mevcut firmalar değil, potansiyel firmalarında rekabet baskısı ile davranışlarında bir kısıt söz konusudur. Pazar gücüne sahip bir firmanın davranışları kısıt altında olabiliyorsa, pazar gücünün yüksek olduğu piyasada bile sabit maliyetlerin önemli bir sorun teşkil etmeyeceği varsayılmaktadır.¹⁰

1.3. Yarışılan Piyasa Yapısının Oluşumu

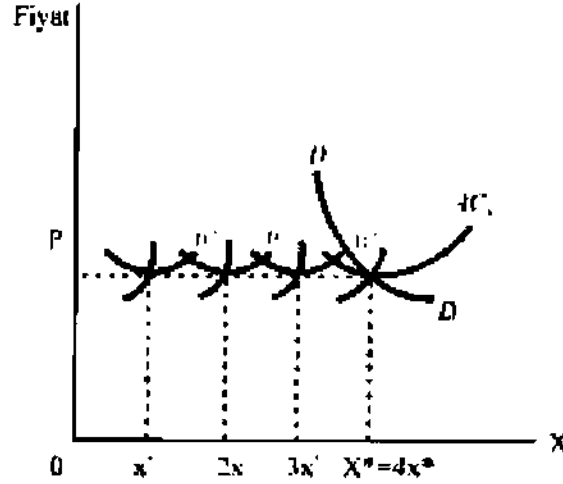
Yarışılan piyasada piyasa yapısı içsel olarak belirlenmektedir. Klasik analizden ayrılan yanı fiyat ve çıktı düzeyleriyle birlikte endüstri yapısının da eş zamanlı olarak ortaya konabilmesidir. Mevcut firmaların ekonomik kâr etmeleri halinde piyasaya yeni girişlerin fiyatları kolaylıkla aşağı çekebilmesidir. Bu nedenle, vur-kaç türü davranışlara karşı piyasa korunmasızdır. Potansiyel firmalar aşırı kârların bulunduğu bir piyasaya girerek, henüz diğer firmalar rekabetçi davranışlar sergilemeden yüksek kâr oranı sağlayarak pazarı hızla terk edebilirler. Dolayısıyla, mevcut firmalar tüketici faydasını olabildiğince maksimize ederek, tam rekabetten korunma yoluna gidebilirler. Serbest girişlerin varlığı, tekelci davranışları engelleyerek, piyasanın tam rekabet ortamında işlerliğini sağlar.¹¹

⁹ Yanık, a.g.e.

¹⁰ Martin, a.g.e.

¹¹ Gökmen Tarık Acar, “Yarışılan Piyasa”, İstanbul, (Çevrimiçi)

http://www.ceterisparibus.net/arsiv/g_acar2.doc, 12 Nisan 2006.

Şekil 1. Tam Giriş Çıkışlı Piyasa ve Endüstri Yapısı

Yarışılabilir piyasaya vur-kaç fiyatlama ile giren firma P' fiyat seviyesinin biraz altında bir fiyata x' kadar birincil firmanın tüm satış miktarına eşit satış gerçekleştirecek ve kâr elde edecektir. Firmalar, $P=MC=AC$ düzeyinde üretim yaptığı takdirde piyasa vur kaç fiyatlamayı engellemiş olacaktır. Şekilde x^* ortalama maliyetin en düşük olduğu çıktı düzeyini ve X^* ise fiyatın ortalama maliyetin minimuma eşit olduğu noktada toplam piyasa talebini göstermektedir. Bu durumda denge firma sayısı: $n= X^* / x^*$ olur. Şekilde piyasa talebi 4 firma tarafından karşılanmaktadır. Dolayısıyla firma sayısı tam rekabet piyasasına göre daha az olmakla birlikte, tam giriş-çıkış özelliği sayesinde rekabetçi davranış sağlanabilmektedir.¹²

Şekil 2. monopolistik rekabet, uzun dönem denge.

Yarışılabilir piyasa, piyasa yapısı oligopol yada monopol dahi olsa normal kârdan fazlasının olmadığı bir piyasadır. Bu durumda tam rekabetten farklı bir işleyiş söz konusu değildir. Yarışılabilir piyasada firmalar etkinlik sağlamak durumundadır. Piyasada herhangi bir etkinsizlik durumu yeni girişleri cazip hale getirecektir. Mevcut firmaların minimum ortalama maliyet düzeyinde üretim yapamadıkları takdirde potansiyel firmanın piyasaya girerek maliyetleri düşürmesi ve pazarı ele geçirmesi söz konusudur. Sonuç olarak, yarışılabilir piyasada

¹² Parasız, a.g.e, s. 244

ne ekonomik bir kâr ne de etkinsizlik bulunmamakta ve tam rekabette olduğu gibi yüksek verimlilik düzeyi beklenmektedir. Yarışılan piyasa yeni firmalar için piyasada veri olmaması durumunda piyasada rekabetçi dengeyi sağlayan bir anlamda görünmez el işlevi görürler.¹³

1.4. Klasik Analizden Ayrılan Yönleri

1) Klasik analizde, tam rekabet piyasası refahı maksimum yapan yapının ve davranışların bir ölçütü olarak karşımıza çıkar. Yarışılan piyasa analizinde ise tam rekabet piyasası, “tam yarışılan piyasa” kavramı içinde genelleştirilmektedir. Bu anlamda optimal davranış biçimleri varlığını sürdürür ancak piyasa yapısı oligopol, hatta monopol dahi olabilir.

2)Klasik analizde, oligopol davranış biçimleri piyasadaki mevcut firmalara göre belirlenmektedir. Yarışılan piyasa analizinde ise, firma davranışları mevcut firmalardan başka bir ifadeyle rakiplerden tamamen bağımsız olarak yalnızca potansiyel firmaların varlığına göre belirlenir.

3)Klasik analiz, firma sayısı arttıkça endüstri performansının da monoton olarak arttığını ifade eder. Yarışılan analizde ise, performansa ilişkin bu tür bir sınırlama bulunmamaktadır.¹⁴ Monopollerin de optimum fiyat-çıkış seviyesini benimsemek için geçerli sebepleri olsa da farklı davranış biçimlerini benimsemeleri de mümkündür. Her ürünün ikinci bir üreticisi var olduğu zaman, yani her ürün piyasası bir duopol ya da oligopol hale gelince bu tür davranış biçimleri de ortadan kalkacaktır. Yarışılan piyasada ise, tek bir davranış biçimi vardır. Buna göre, firma fiyatını marjinal maliyete eşitlemek ve optimumda tutmak zorundadır. Monopol durumu bir kere terk edilince, piyasa mutlaka ideal biçimde işleyeceğini varsayımına dayanır.¹⁵

4)Klasik analiz endüstri yapısını belirleyen faktörleri ele almaz. Sektörün yapısının tam rekabet, tekel ya da oligopol oluşu dışsal bir faktör olarak görülür. Yarışılan piyasa analizinde ise, endüstri yapısı içsel ve diğer firmaların fiyat, çıkış gibi konulardaki

¹³ Martin, a.g.e..

¹⁴ Acar, a.g.e.,

¹⁵ Thomas J. Schoenbaum, “The Concept of Market Contestability and New Agenda of the Multilateral Trading System”, The American Society of International Law, 1996, (Çevrimiçi) <http://www.asil.org/insights/insight2.htm>, 17 Nisan 2006.

kararlarıyla eş zamanlı olarak belirlenir.¹⁶

1.5. Yarışılan Piyasain Performansı

Tam giriş çıkışlı bir piyasanın sürekli giriş tehdidi altında bulunması, mevcut firmaların iyi bir performans sergilemelerini sağlar. Bu anlamda üç temel özellik göze çarpmaktadır.

1) Piyasada giriş çıkış serbestisinin olması nedeniyle tam rekabet piyasasında olduğu gibi fırsat maliyetini aşan kârları ortadan kaldırmaktadır. Zira piyasaya yeni giren firmalar çıktı fiyatlarını aşağı çekerek, aşırı kârların oluşmasını engellemektedir.

2) Firmanın bu piyasada tutunabilmesi için etkin olması gerekmektedir. Yeni giren firmalar daha düşük maliyetle üretim yapma eğiliminde olduklarından, ancak etkin teknikleri kullanarak düşük maliyete ulaşan firmalar ayakta kalabilecektir.

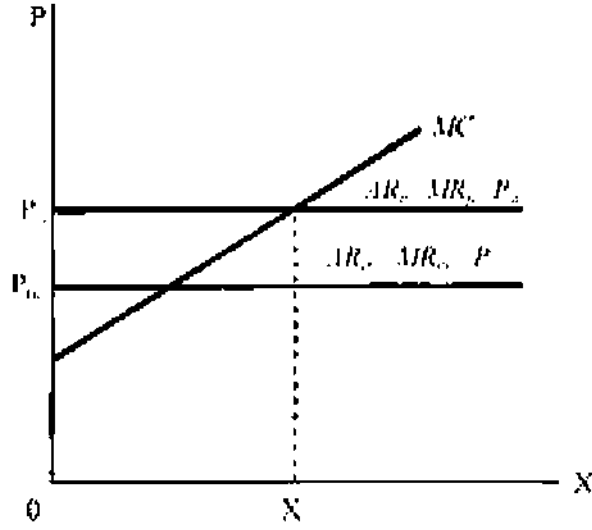
3) Piyasaya girişi belirleyen en önemli unsur, giriş maliyetinin değil çıkış maliyetinin bulunmasıdır. Çıkış maliyeti aslında yok gibi görünse de firmalar piyasayı terk ederken mevcut teçhizat farklı amaçlarla kullanılıyorsa maliyet var demektir. Bu durumda diğer firmalarda çıkış maliyetini göz önünde bulundurarak piyasaya giriş konusunda karar alacaklardır.¹⁷ Firmaların piyasaya girme yönünde karar aldıkları takdirde fiyatlar marjinal maliyet seviyesine düşerek, aşırı kâr durumu ortadan kalkacaktır. Söz konusu fark, piyasadaki mevcut firma sayısına ve giriş engellerine bağlı olarak değişmektedir.

Baumol klasik analizde yer alan bu üç özelliğin kısmi bir analiz olduğunu belirterek dördüncü bir etken üzerinde durmaktadır. Buna göre; firmalar karar aşamasında maliyetlerin kâr üzerindeki etkisini hesaplama yoluna gideceklerdir. Dolayısıyla piyasayı bir gün terk edebileceklerini de göz önünde bulundururlar, o halde çıkış maliyeti önemli bir unsurdur.¹⁸

¹⁶ Parasız, **a.g.e.**, s. 244.

¹⁷ Parasız, **a.g.e.**, s. 243.

¹⁸ Andreu Mas-Collel,; Michael D Whinston,.; Jerry R. Green,.; **Microeconomic Theory**, Oxford Univeristy Press, New York, 1995.

Şekil 3. Giriş Engelleri.

Giriş engelleri kavramı ilk kez 1887'de J.B.Clark tarafından ortaya atılmıştır. 1950'lerde ise Harvard okulu temsilcilerinden J.S.Bain giriş engellerini, mutlak maliyet avantajları, ölçek ekonomileri ve ürün farklılaştırma avantajları olmak üzere üç ana kaynağı olduğunu belirtmektedir.¹⁹

1.6. Teoriye Getirilen Eleştiriler

Yarışılan piyasa modeli, özellikle varsayımlarının gerçeğe uygunluğu yönünden eleştirilmektedir. Modelin varsayımlarına göre, pazara yeni giren firmanın, mevcut firma tekeli bile olsa bütünüyle onun yerini alabilmesi, aynı tekniklerini kullanabilmesi ve maliyete katlanmaksızın piyasadan çıkılabilmesi modelin gerçekliğini bütünüyle zayıflattığı belirtilmektedir. Piyasadan azalan maliyetlerin olmaması ve fiyat değişikliklerine karşı üretici ve tüketicilerin derhal tepki vermesi en fazla eleştiri alan unsurlardır.²⁰

Yarışılan piyasa belirleyen unsurların gerçek hayatta karşılanması oldukça güçtür. Mevcut firmalar potansiyel firmaların piyasaya girişini engellemek ve rekabetten korunmak için sabit maliyetleri yapay olarak yükseltmek, tam kapasite üretimle fiyatları aşağı çekmek gibi yasal yada yasal olmayan farklı korumacı davranışlar sergileyebilirler. Bu durumda yüksek seviyede sabit maliyetlerde bir anlamda göz ardı edilmektedir. Öyle ki, kimi sektörlerde yüksek sabit maliyet düzeyi ülke çapında ancak birkaç firma tarafından

¹⁹ Yanık, a.g.e.

²⁰ Ardıç, a.g.e.

karşılanabilecek boyuttur.

Teoriye getirilen bir diğer eleştirel bakış batık maliyetlerdir. Oysa günümüzde, batık maliyet serbest çıkışı engelleyen en önemli unsurdur. Rekabetçi ortamın gerekleri batık maliyetleri arttırmakta, markaya güven ve marka bağımlılığı da önem taşımaktadır. Baumol'un klasik örneği olan havayolu taşımacılığı teorisinin geçerliliği konusunda istisnai görülse de markaya duyulan güvenin daha fazla öne çıktığı yönünde eleştirilmektedir.²¹

SONUÇ

Günümüze kadar yarışılan piyasa teorilerinin geçerliliği oldukça sınırlı kalmıştır. Yarışılan piyasa teorisi geleneksel teoriye bir alternatif olarak görülmektedir. Her ne kadar gerçekliği tartışılır bir teori de olsa piyasa koşullarını sektör yapısının belirlediği ile ilgili varsayımları tutarlıdır. Özellikle bilgi ekonomileri süreci birçok piyasayı yarışılan hale getirmektedir. Yarışılan piyasa teorisinin, kaynak dağılımında etkinlik sağlamada gerçek rekabetten çok potansiyel rekabet üzerine kurulmuştur. Model aynı zamanda giriş engelleri analizinde batık maliyetlerin önemini de vurgulamaktadır. Ölçek ekonomilerinin öne çıktığı piyasa dahi batık maliyetlerin "0" olması durumunda yarışılabilir nitelik göstereceklerdir.

Yarışılan piyasada, tam yarışılan piyasa ifadesi daha çok ideal durum olarak sunulmaktadır. Bu bağlamda, önemli olan piyasanın ne derece yarışılabilir olduğudur. Düzenleyici politikalarla giriş ve çıkış güçlükleri azaltılmak suretiyle monopol ve duopol konumunda yer alan firmalar etkin davranmaya zorlanarak piyasa daha rekabetçi bir hale getirilebilir. Yarışılan piyasa teorisi, iktisat politikalarının biçimlendirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Yarışılan piyasanın var olabilmesi için öncelikle piyasaya girişte yasal kısıtlamaların kaldırılarak ve bilgi akışının yükseltilmesi gerekmektedir. Yakın zamanda İngiltere Rekabet Komisyonu'nun yarışılan piyasa kavramını gerçek olaylara uyguladığı görülmektedir. Bununla birlikte piyasanın açılması ve yarışılan hale gelmesi konusunda uluslar arası piyasada önemli sınırlamalar söz konusudur. OECD ve WTO'nun ticaret ve rekabet politikalarına ilişkin çalışmalarıyla sınırlayıcı düzenlemelerin kaldırılarak, uluslararası piyasanın yarışılabilir olması

²¹ Acar, a.g.e.

hedeflenmektedir.

BİBLİYOGRAFYA

Acar, Gökmen Tarık : “Yarışılan Piyasa”, İstanbul,

http://www.ceterisparibus.net/arsiv/g_acar2.doc, 12 Nisan 2006.

Ardıç, İsmail Yücel : **Yatay Yoğunlaşmalarda Potansiyel Rekabet**, Ankara, Rekabet Kurumu Yayın No:0149, (Çevrimiçi)

<http://www.rekabet.gov.tr/word/tezler/ismailyucelardic.doc>, 12 Nisan 2006.

Baumol, W.L.;Willig R.D. **Contestable Markets and Theory of Industrial Structure**, New York, Harcourt Brace, Jouanovich, 1982.

Martin, Stephen : “The Theory of Contestable Market”, Purdue University, 2000, (Çevrimiçi)

<http://www.mgmt.purdue.edu/faculty/smartin/aie2/contestbk.pdf>, 12 Nisan 2006.

Mas-Collel, Andreu; Whinston, Michael D.; Green, Jerry R.: **Microeconomic Theory**, Oxford Univeristy Press, New York, 1995.

Parasız, M.İlker : **Mikro Ekonomi**, 7.bsk., Bursa, Ezgi Kitabevi Yayınları, 2002.

“Pricing Strategies and Contestable Markets”, (Çevrimiçi)

<http://www.bized.ac.uk/educators/1619/economics/firms/presentation/contest.ppt>12.Nisan.2006.

Schoenbaum, Thomas J. : “The Concept of Market Contestability and New Agenda of the Multiateral Trading System”, The American Society of International Law, 1996, (Çevrimiçi)
<http://www.asil.org/insights/insight2.htm>, 17 Nisan 2006.

Yanık, Mehmet : “Rekabet Hukukunun Hakim Durum ve Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Uygulamalarında Piyasa Giriş Engelleri”, Ankara, Rekabet Kurumu Yayın No:0101, 2003, (Çevrimiçi) <http://www.rekabet.gov.tr/pdf/mehmetyanik1.pdf>, 12.Nisan.2006